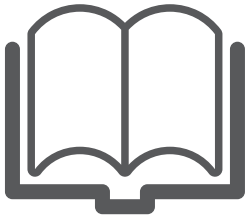

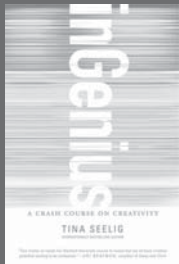
Book Review โดย.. ดร.นุศล สุนโพร

รองศาสตราจารย์ประจำสาขาวิชาบริหารการปฏิบัติการ
คณะพาณิชยศาสตร์และการบัญชี มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

คำว่า “นวัตกรรม” อาจจะกลายเป็นอีกคำหนึ่งที่ปรากฏอยู่ในกลยุทธ์องค์กรเกือบจะทุกองค์กรในปัจจุบัน ทุกองค์กรดูเหมือนจะให้ความสำคัญกับสิ่งนี้เป็นอันมาก เพราะเชื่อว่า “นวัตกรรม” นั้นจะทำให้องค์กรสามารถจะเจริญเติบโตไปได้อย่างยั่งยืน อย่างไรก็ตาม ก็มีคำถามที่น่าสนใจคำถามหนึ่งคือ “นวัตกรรมสามารถสอนกันได้หรือไม่”

มีหนังสือจำนวนไม่น้อย ที่กล่าวถึงการ “สร้าง” นวัตกรรมในองค์กร แต่มีหนังสือจำนวนไม่มากนัก ที่เขียนขึ้นโดยผู้ที่มีประสบการณ์ตรงในการสอนเรื่องนวัตกรรม หนึ่งในนั้นคือ Professor Tina Seelig อาจารย์จากมหาวิทยาลัย Stanford เป็นหนึ่งในผู้เชี่ยวชาญไม่กี่คนในโลกที่สามารถถ่ายทอดเรื่องเกี่ยวกับนวัตกรรมให้คนอ่านเข้าใจได้ง่าย โดยมีบทพิสูจน์มาจจากหนังสือเล่มแรกที่เป็น International Best Seller ชื่อ What I wish I knew when I was 20 ซึ่งได้รับความนิยมเป็นอย่างสูงในหลายประเทศ

Book Review: Ingenious: A Crash Course on Creativity

Publisher: Harper Collins

Publication Year: 2012

Author: Tina Seelig

Language: English

Number of Pages: 216

หนังสือเรื่อง Ingenious: A Crash Course on Creativity นั้น อาจจะเรียกได้ว่าเป็นหนังสือภาคต่อจากเล่มแรกๆ ที่ Professor Tina Seelig ได้เขียนขึ้น หนังสือเล่มนี้มีความหนา 216 หน้า โดยแบ่งออกเป็น 11 บท ซึ่งหนังสือเล่มนี้สามารถอ่านได้จบโดยใช้เวลาไม่นานนัก เนื่องจากผู้เขียนใช้คำพูดที่ค่อนข้างง่ายในการทำความเข้าใจ

ในบทแรกของหนังสือเล่มนี้คือ บทที่ชื่อว่า Spark a revolution เป็นบทที่กล่าวถึงแนวทางในการปรับมุมมองในการหาคำตอบของปัญหา บางทีการปรับ “กรอบ” ความคิด จะนำมาซึ่งแนวคิดใหม่ๆ ที่น่าสนใจ บทที่ถัดมา Bring in the bees เป็นบทที่ให้คำแนะนำว่า การสร้างแนวคิดใหม่ๆ นั้น อาจจะเริ่มได้จากความพยายามเอาสิ่งที่ไม่เกี่ยวข้องกันนำมาเกี่ยวข้องกัน และพยายามสร้างผลิตภัณฑ์ใหม่ๆ ให้เกิดขึ้น สำหรับบทที่ 3 ในหนังสือเล่มนี้นั้นคือ บทที่ชื่อว่า Build, build, build, jump! เป็นบทที่กล่าวถึงเทคนิคการระดมสมอง (Brainstorm) ที่ถูกวิธี ตั้งแต่เรื่องของหัวข้อในการระดมสมอง ใครควรเข้าร่วมระดมสมอง จะเริ่มกิจกรรมนี้อย่างไร ควรมีกฎระเบียบอย่างไร มีกระบวนการอย่างไร จะได้แนวคิดได้อย่างไร ใช้เวลานานเท่าไร และที่สำคัญคือ หลังจากจบแล้ว จะต้องทำอะไรต่อ เป็นต้น สามบทแรกในหนังสือนี้จะเป็นการปูพื้นในเรื่อง “ความคิดสร้างสรรค์” จากจินตนาการในรูปแบบต่าง ๆ ตั้งแต่การปรับกรอบความคิด การเชื่อมโยงแนวคิด และการปรับเปลี่ยนข้อสมมุติต่าง ๆ ดังที่กล่าวมาแล้วข้างต้น

ในบทที่ 4 Are you paying attention? นี้ จะเป็นการเริ่มกล่าวถึงความรู้ต่าง ๆ ที่จำเป็นในการสร้างความคิดสร้างสรรค์ โดยบทนี้จะเน้นในเรื่องของการสังเกต ที่จะเป็นที่มาของความรู้ที่จะนำไปใช้สร้างนวัตกรรมต่าง ๆ ได้ บทที่ 5 The table kingdom ได้กล่าวถึงความสำคัญของสภาพแวดล้อมที่มีต่อความคิดสร้างสรรค์ต่าง ๆ การทำงานในสถานที่ที่เอื้ออำนวยให้เกิดความคิดสร้างสรรค์จะมีส่วนสำคัญอย่างยิ่งที่ทำให้เกิดความคิดใหม่ ๆ ได้

บทที่ 6 Think of coconuts นั้น ก็กล่าวถึงสภาพแวดล้อมในแง่ของการทำงานภายใต้แรงกดดันต่างๆ ซึ่งบางครั้ง เมื่อมีเวลาที่ค่อนข้างน้อย ซึ่งดูแล้วน่าจะเป็นข้อจำกัดในการสร้างความคิดใหม่ๆ แต่กลับทำให้เราทำงานที่มีความคิดสร้างสรรค์ได้มากกว่าการที่เรามีเวลามากมายเสียด้วยซ้ำไป บทที่ 7 Move the cat food เป็นบทที่พูดถึงเรื่องของกฎระเบียบต่างๆ ที่อาจจะทั้งสนับสนุนให้เกิดความคิดสร้างสรรค์หรือบางครั้งก็อาจจะกลายเป็นตัวขัดขวางความคิดสร้างสรรค์ เช่น การเน้นเฉพาะเอกสารต่างๆ มากกว่าสาระสำคัญอาจจะทำให้งานน่าเบื่อ ไม่เกิดความคิดใหม่ๆ และบทที่ 8 Marshmallow on top นั้น เนื้อหาสำคัญคือ การร่วมกันคิดกันเป็นทีม ที่จะส่งผลในเรื่องความคิดสร้างสรรค์ต่างๆ จะสังเกตเห็นว่าเนื้อหาตั้งแต่บทที่ 5-8 นั้น จะเน้นไปทางเรื่องเกี่ยวกับสภาพแวดล้อมที่ส่งผลต่อความคิดสร้างสรรค์เป็นหลัก

สำหรับเนื้อหาในบทที่ 9-11 นั้น จะเป็นเรื่องเกี่ยวกับทัศนคติ โดยบทที่ 9 Move fast - Break things จะเป็นเรื่องทัศนคติที่ต้องไม่กลัวความล้มเหลว โดยใช้ความล้มเหลวนี้เป็นบทเรียนเพื่อนำไปสู่ความสำเร็จต่อไป บทที่ 10 If anything can go wrong, fix it! จะเป็นบทที่เน้นเรื่องความพยายามให้การหาทางออก อยู่เหนือหรือล้มเลิกความพยายามจนกว่าจะประสบความสำเร็จ ซึ่งเป็นทัศนคติที่สำคัญมาก ๆ ในการสร้างนวัตกรรมต่างๆ

สำหรับบทที่ 11 ซึ่งเป็นบทสุดท้ายของหนังสือเล่มนี้นั้น เป็นเรื่อง Inside out and outside in ซึ่งเป็นการสรุปแนวคิดทั้งหมดที่ได้นำเสนอในหนังสือเล่มนี้ โดยมีการนำเสนอแบบประกอบของความคิดสร้างสรรค์ที่สำคัญที่จะต้องประกอบด้วย 1) ความรู้ 2) จินตนาการ และ 3) ทัศนคติ ปัจจัยเหล่านี้เป็นปัจจัยภายในที่เราต้องทำให้เกิดขึ้น อย่างไรก็ตาม ยังมีปัจจัยภายนอกอีก 3 ประการที่จะส่งผลกระทบต่อความคิดสร้างสรรค์เช่นกัน ได้แก่ 1) ทรัพยากร 2) สภาพแวดล้อม และ 3) วัฒนธรรม โดยทั้งหมดนี้มีความสัมพันธ์กันดังนี้

- “ความรู้” จะทำให้เกิด “จินตนาการ”
- “จินตนาการ” จะช่วยเปลี่ยน “ความรู้” ให้เป็นแนวคิด
- กระบวนการนี้จะได้รับผลกระทบจาก “ทรัพยากร” “สิ่งแวดล้อม” และ “วัฒนธรรม”
- สุดท้าย “ทัศนคติ” จะเป็นสิ่งที่ทำให้เกิดการกระทำขึ้นจริงในที่สุด

จะเห็นว่าเนื้อหาของหนังสือเล่มนี้มีจุดที่น่าสนใจหลายประการ ประการแรกหนังสือเล่มนี้นำเสนอหลักวิชาการด้วยภาษาที่ง่าย ไม่ซับซ้อน แทบจะไม่มีศัพท์วิชาการยากๆ อยู่เลย ซึ่งทำให้หนังสือเล่มนี้น่าจะเข้าถึงผู้อ่านได้จำนวนมาก ประการถัดมาคือ หนังสือเล่มนี้มีการยกตัวอย่างต่างๆ ที่น่าสนใจ และทำให้เห็นภาพได้อย่างชัดเจน ประการสุดท้ายคือ ผู้เขียนหนังสือเล่มนี้เป็นผู้เชี่ยวชาญทางด้านนี้และมีประสบการณ์อย่างสูงในเรื่องนี้ และได้เคยนำเอาสิ่งที่นำเสนอในหนังสือเล่มนี้ไปใช้จริงแล้ว

หนังสือเล่มนี้อาจจะไม่เหมาะกับผู้ที่มุ่งหวังจะทำวิจัยทางด้านความคิดสร้างสรรค์ที่ต้องการศึกษากรอบทฤษฎีต่างๆ เพราะแทบจะไม่ปรากฏแนวคิดเชิงวิชาการหนักๆ ในลักษณะนั้นเลย อย่างไรก็ตาม หนังสือเล่มนี้จะเหมาะสมอย่างยิ่งสำหรับผู้บริหารองค์กรที่ต้องการสร้างนวัตกรรม หรือบุคคลทั่วไปที่ต้องการมีความคิดใหม่ๆ ที่จะทำให้เกิดประโยชน์กับทั้งตนเองและองค์กรต่อไป

เอกสารอ้างอิง

Seelig, T. (2012). *Ingenious: A Crash Course on Creativity*. New York: Harper Collins.